

Har vi råd til å ha en elitepolitikk?

I en landsdekkende organisasjon av Norges Sjakkforbunds størrelse er prinsippet om brukerbetaling vel både vanlig og naturlig. Og når vår sunne

og fascinerende voksenaktivitet i tillegg faller utenfor alle offentlige tilskuddssystemer, blir brukerbetaling en av livet nødvendigheter.

Eller få å si det kort og enkelt: Alt organisert sjakk i Norge ville gå selv-matt på dagen dersom medlemmene ikke lengre ønsket å betale for de varer og tjenester NSF selger.

Elitesatsning

Sentralstyret og Sjakkkontoret vurderer derfor nøye hva NSF's kroner går til. Artikkelen "Hvor forsvinner forbundets penger hen?" på side 33 er meget oversiktlig i så måte. Om det enkelte

medlem av NSF finner balanse mellom innbetalte gode norske kroner og hva man får til gjengjeld må hver enkelt vurdere.

Satsningen på "eliten" skille seg her ut fra alle NSF's øvrige aktiviteter da kronene her går fra de mange til de få. For det koster å være med i de store internasjonale arrangementer. Fra rundt 6.000 kroner per deltaker på Norges OL-lag i Istanbul til godt 15.000 per deltaker i Europamesterskapet. Tross store sponsorer gjelder prinsippet om brukerbetaling nemlig også i FIDE.

Landsdekkende eliteserie

Vårens ivrige debatt om vi ønsker oss en landsdekkende Eliteserie eller ei, falder i samme kategori. Sportslig sett er flertallet tilhengere av å krone seriesjakken med en Eliteserie, men den økonomiske belastning kan gjøre det umulig for

mange klubber å delta. Ergo må forbundet tre til med støtte, det vil si kroner fra de mange går til få.

De seneste års generelle økonomiske påholdenhet har især ramt satsningen på denne 'eliten'. Ved kongressen i fjor sa man i realiteten nei til å delta i sjakkolympiaden i Istanbul, og uten avtalen med Telenor hadde ikke Norge deltatt.

Blant de mange spørsmål man må ta stilling til på kongressen ved lands-turneringen i Kristiansund er derfor: Har NSF fortsatt råd til å støtte eliten? Eller alternativt: Skal vi innføre vanlig brukerbetaling også for eliten, og skrinlegge tanken om en landsdekkende eliteserie, deltakelse i fremtidige olympiader og andre støttetiltak for de som ønsker å se hvor de sportslige grensene går?

Sikkert er det at noe må gjøres, for slik saken står nå sakner både eliten og Eliteutvalget en klar politikk å forholde seg til (les Ellen Hagesæthers rapport fra EM på side 14 og Eliteutvalget årsberetning på side 38).

Bjarke Kristensen

Ansvarlig redaktør samt (sometider) elitespiller og medlem av NSF's eliteutvalg.

Victor Hansen ny Redaktør av NSb og Førsteraden

Bladet du har i hånden er det andre og siste som i denne omgang vil bli skrevet og satt av forbundets stab på Sjakkkontoret, hvilket i denne forbindelse vil si: Elitespiller Torstein Bae, USFs sivilarbeider Erik Parr, påtroppende redaktør Victor Hansen samt undertegnede, gen. sekr. Bjarke Kristensen, i rollen som ansvarlig redaktør.

Fra og med nummer 4/2001, som

ventes ute ved sesongstart omkring 1. september, vil Victor Hansen (18) få hele ansvaret for produksjonen.

I denne omgang har Erik stått for størsteparten av innholdet i Førsteraden mens Torstein og Bjarke har skrevet mesteparten av teksten i NSb. Victor er ansvarlig for alle lister og tabeller.

Vi håper dere finner produktet vårt morsomt, spennende og leseværdig. Og husk: NSb og Førsteraden er ditt medlemsblad så ideer til hvordan det kan bli ennå bedre er selvsagt velkomne! Send de til Victor Hansen: victorh@online.no

Til slutt en takk for de tilbakemeldinger vi allerede har fått.

Gull til Asker Schakkklubb

Noen middelaldrene menn fra Asker Schakkklubb og de unge talenter fra Porsgrunn Sjakkklubb dominerte fra start til mål ved en spennende lag-NM finalen i Langesund, hvor ASKO, Bergens og OSS for en sjelden gangs skyld måtte ta til takke med å spille bare biroller i gullkampen.

av Bjarke Kristensen

En sterk vilje til seier bar i år outsiderlagene fra Asker og Porsgrunn frem til en overraskende innbydes oppgjør i siste runde om NM-tittelen for lag – en dyst der alder og erfaring veide tyngre enn energi og ungdom. Etter at kampen lenge virket ganske jevn slo Asker, som så forbausende ofte før i denne sesongen, til i den kritiske fjerde timen og hjemførte med fast hånd og sifrene 4,5-1,5 mesterskaps-pokalen til klubben.

For fullt å forstå hvordan dette skjedde må man gå fire dager tilbake i tid, helt nøyaktig til da de åtte lagene ankom onsdag kveld til Langesund, og til Porsgrunn Sjakkklubbs driftige primus motor Gunnar Lies hjertelige velkomst til nok en NM-finale på Skjærgården Hotell og Badepark. Da lag-NM finalen gjestet Langesund for første gang i 1999 var det ikke

helt uten betydning at vertskapet bidro til å sikre laget fra Porsgrunns juniorlag en plass i den ettertraktede finalen.

I år hadde klubben en annen baktanke med vertskapet – etter å ha feid all motstand av brettet i Østlandsseriens 1. divisjon hadde Kjetil A. Lie og Co. kun øye for et metall, gullet!

På en god dag...

Da de regjerende mestre Bergens Schakkklubb møtte opp med tett på beste oppstilling, og da laget fra Oslo Schakkselskap stilte uten GM Einar Gausel, var de færreste dog i tvil. Bergens var atter favoritt foran Akademisk Sjakkklubb og OSS. Bevares, på en "god dag" kunne Porsgrunn og Asker antakelig slå hvem-somhelst... men ingen (bortsett fra Porsgrunn!) trodde seriøst på at det går an å få fem "gode dager" i trekk.

Loddtrekningen onsdag kveld delte lagene i forgruppe A og B. De to beste lagene i hver gruppe ville gå videre til mesterskapsgruppen mens de to øvrige lagene ville bli henvist til den avsluttende plasseringsgruppe. Det innbyrdes oppgjør fra forgruppen ble brakt med til finalegruppen, hvorfor selv første runde kunne tenkes å spille en avgjørende rolle for medaljekampen.

A-gruppens favoritter var klare: ASKO, Asker og Randaberg ville antakeligvis vis

▲ *DESIVGLADE LAGMESTER FRA ASKER (fra venstre): Lagkaptein Kjetil Strand, Carl Fredrik Ekeberg, Berge Østenstad, Jøran Jansson, Bruce Diesen, Nils Grotnes og Bjarke Kristensen (saknes: Roar Elseth).*

kjempe tett innbyrdes på bekostning av debuttantene fra Molde.

I B-gruppen måtte Bergens og OSS forvente sterk konkurranse fra Porsgrunn og alle måtte ta seg i akt for ikke å snuble mot rutinerne Tromsø.

1. runde: Sjokkstart

Tittelforsvarene fra Bergens stilte ubekymret opp med to reserver i åpningsrunde mot Porsgrunn, da både Stig Gabrielsen og Daniel Hersvik ble forsinket av eksamener. Resultatet uteble ikke, da det gikk opp for Bergenserne hvor overtent motiverer deres unge motstandere var, sto det forlengst 1,5-4,5 poengtavlen. "Vi har bare tre spillere i god matchform - og to av dem er fortsatt i Bergen!" forklarte lagleder Eirik Gullaksen.

Oppgjøret på førsteparket var på sitt vis symptomatisk for matchen. Porsgrunns Kjetil Lie kom best fra åpningen og da Roy Fyllingen ikke utnyttet den obligatoriske sjansen, en får man alltid, vant Lie lett.

▲ *Redaksjonen av NSb nr. 3/2001 fra venstre: Torstein Bae, Erik Parr og Victor Hansen. Foto og ansvarlig redaktør Bjarke Kristensen.*

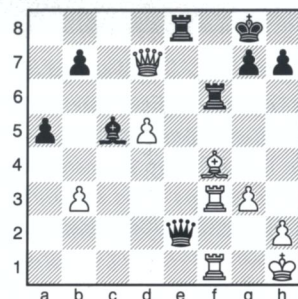
Porsgrunns
førstebrett Kjetil Lie
begynte igjen i år
sterkt. Dønnegang
med seire over IM
Leif Erlend
Johannessen og IM
Roy Fyllingen.

26.Dxf5 De7
27.cxd5 De2
28.Tdf1 Tf6
29.Dd7?! Dette
pseudo-aktive
trekket utretter
lite.

**Kjetil Lie, Porsgrunn
Roy Fyllingen, Bergens**
Engelsk A25

Kommentarer: Torstein Bae

1.c4 e5 2.g3 Sf6 3.Lg2 Sc6 4.Sc3
Lb4 5.Sd5 a5 En annen mulighet er
5...Sxd5 6.cxd5 Se7. 6.e3 0—0
7.Se2 Te8 8.0—0 Ta6?! Mye mer
fantasifult enn teoriens kjedelige
8...Lf8 - men også dårligere da så
vel Lb4 som Ta6 (!) begge står be-
tenkelig. 9.f4! f7 blir svakt etter
åpningen av f-linjen. 9...exf4
10.Sexf4 Sxd5 11.Lxd5 Se5 12.b3
Th6 13.d4 c6 14.Lg2 Sg6 15.e4
Igen står svarts tårn utsatt til.
15...Sxf4 16.Lxf4 Tg6 17.Df3 d5
18.Dd3?! Alternativet 18.cxd5 cxd5
19.e5 var sterkere, med en liten
fordel til hvit. 18...Lg4 19.a3 dxe4
20.Lxe4 f5 21.Lf3 Lc5 22.Tad1
Lxa3 23.d5 Hvit har mistet en bonde,
men d-bonden blir nå sterk. Stillin-
gen er ganske jevn. 23...Lc5+
24.Kh1 Lxf3+ 25.Txf3 cxd5

29...De4?! Etter 29...Tf7! 30.Dg4
De4 går d-bonden - og partiet - tapt.
30.Kg2 g5? En alvorlig feil. 31.Lxg5
Txf3 32.Txf3 Hvit har vinnende for-
del. 32...Ld4? Dette gjør det enkelt
for hvit. 33.Df7+ Kh8 34.d6 Tc8
35.d7 1—0

Rundes øvrige resultater var alle mer van-
lige. OSS slo Tromsø 4-2 og i forgruppe B
satt ASKO med en 5,5-0,5 seier Randa-
berg ut av spillet om en plass i finalen.
Og ingen løftet et øyenbryn fordi Asker slo

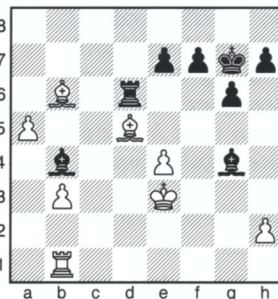
Molde også med 5,5-0,5.

2. runde: Porsgrunn i gang

Bergens var ikke mer sjokkerte end at de
maktet å ta seg opp igjen med 4-2 mot
Tromsø, men igjen stjal Porsgrunn bil-
det fra mestrene, nå ved å slå OSS med
3,5-2,5. En liten seier med store conse-
kvenser da den i praksis medførte at en-
ten Bergens eller OSS, avhengig av inn-
byrdes oppgjør i 3. runde, måtte avfinne
seg med et plass i plasseringsgruppen!

Porsgrunns ankermann Kjetil A. Lie
skalperte igjen en IM'er, nemlig OSSs Leif
Erlend Johannessen. Langt inne i midt-
spillet så det ganske svart ut for Kjetil, for
Leif Erlends fremskutte fribønder i a-lin-
jen var godt på vei mot forvandlingsfeltet
da følgende skjedde (kommentarer: Tor-
stein Bae):

**Leif Erlend Johannessen, OSS
Kjetil A. Lie, Porsgrunn**

31.a6?? Dette trekket ser lovende
ut. Hvit får dronning, men det viser
seg at det er svart som har det
beste spillet med tårn, løperpar og
fire bønder mot dronning, løper og
to bønder. 31...Txb6 32.a7 Lc5+

Forgruppe A:

1. runde:	
Randaberg - Akademisk	½-5½
Asker - Molde	5½-½
2. runde:	
Asker - Randaberg	3½-2½
Molde - Akademisk	1½-4½
3. runde:	
Akademisk - Asker	½-5½
Randaberg - Molde	3½-2½

1. Asker	3 0 0	14½	6
2. Akademisk	2 0 1	10½	4
3. Randaberg	1 0 2	6½	2
4. Molde	0 0 3	4½	0

Forgruppe B:

1. runde:	
OSS - Tromsø	4-2
Porsgrunn - Bergens	4½-1½
2. runde:	
OSS - Porsgrunn	2½-3½
Tromsø - Bergens	2-4
3. runde:	
Bergens - OSS	3½-2½
Porsgrunn - Tromsø	4½-1½

1. Porsgrunn	3 0 0	12½	6
2. Bergens	2 0 1	9	4
3. OSS	1 0 2	9	2
4. Tromsø	0 0 3	5½	0

Lag-NM-finalen

Langesund, 23.-27. mai

Mesterskapsgruppe:

4. runde:	
Asker - Bergens	3-3
Akademisk - Porsgrunn	3½-2½
5. runde:	
Porsgrunn - Asker	1½-4½
Bergens - Akademisk	1½-4½

1. Asker	2 1 0	13	5
2. Akademisk	2 0 1	8½	4
3. Porsgrunn	1 0 2	8½	2
4. Bergens	0 1 2	6	1

Plasseringsgruppen:

4. runde:	
OSS - Molde	5½-½
Tromsø - Randaberg	4-2
5. runde:	
Randaberg - OSS	2-4
Molde - Tromsø	1½-4½

5. OSS	3 0 0	13	6
6. Tromsø	2 0 1	10½	4
7. Randaberg	1 0 2	8	2
8. Molde	0 0 3	4½	0

33.Kd2 Txb3! Det eneste, men
dessverre for hvit svært sterkt.
34.a8D Txb1 35.Da2 Td1+ 36.Kc2
e6 Svart har ingen svekkelser et-
ter dette trekket, og det gjør at det
blir svært vanskelig for hvit å finne
en plan. Svart har mange planer -
angripe e4 og h2, skaffe seg en fri-
bonde, kanskje et kongegangrep -
mens hvit bare kan vente på den
sikre død. 37.Lc4 Le3 38.Db2+ Ld4
39.Db7 Th1 40.Dc7 Tg1 41.Df4 h5
42.Kd3 Lf6 43.Dc7 Tg2 44.Lb3 Tf2
45.Db8 Tb2 Bindingen i b-linjen vin-
ner h-bonden etter 46.g5 g5 47.Kc3
Txb2, og etter det går svarts h-
bonde rett i mål. 0—1

Morale er etterhånden kjent. Mot Kjetil
Lie bør gevinstvarianter alltid sjekkes to
ganger, særlig når det er taktikk med i
spillet.

Oppgjørene i forgruppe B ble knet når
sammenligner med dette. Asker vant kne-
pent 3,5-2,5 over Randaberg mens ASKO
måtte nøyes med 4,5-1,5 mot Molde.

Forklaringen på de siste fant man over-
raskende nok på førstebordet, hvor GM
Rune Djurhuus unntakelsesvis hadde
overlat styringen til Atle Grønn. Tross en
forskjell i rating på 449 poeng gikk Moldes
Ola Mogstad uimponert til oppgaven, og
i sikker stormesterstil gav han Grønn en
leksjon i faren ved å svekke sin konge-
stilling tidlig i partiet.

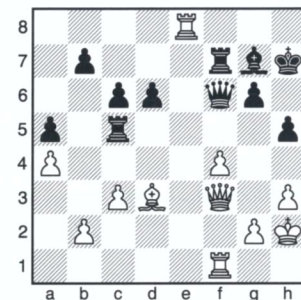
**Ola Mogstad, Molde (1874)
Atle Grønn, ASKO (2323)**

Moderne Forsvar B07

Kommentarer: Bjarke Kristensen

1.d4 g6 2.e4 d6 3.Sf3 Lg7 4.c3
Bestemt en brukbar metode til å re-
dusere virkningen av svarts Lg7,
men hvit begrenser samtidig sine
egne muligheter i sentrum. 4...Sf6
5.Ld3 0—0 6.0—0 Sfd7 7.Lg5 h6
8.Ld2 e5 9.Sa3 Sc6 10.Sc2 a6
11.a4 a5 12.Lb5 f5 Da Mogstad
ennå ikke har kommet med noen
synlige innrømmelser velger Atle
Grønn å ta sitt kraftigste virkemid-
del i bruk. 13.De2 exd4 14.Sfxd4
Sxd4 15.Sxd4 Sc5 16.exf5 Lxf5
17.Sxf5 Txf5 18.Le3 Kh7 Fasit av
forviklingene så langt: Mogstad har
en markant fordel i kraft av løper-
paret sitt og Grønns utsatte konge.

Med det i tankene virker
19.Dc2 naturlig for å frigi e2
til løperen samt sikte inn
dronningen mot svarts
ømmepunkt-g6. Hvits neste
trekk, som frivillig oppgir
løperparet, er antagelig
ikke hvits beste trekk, men
dominansen på de hvite fel-
tene gir i praksis Mogstad
et risikofritt gevinstforsøk.
19.Lxc5 Txc5 20.h3 Te5
21.Dd2 Dh4 22.f4 Tc5
Grønn fastholder den ekso-
tiske tårnplassering.
22...Tf5 må ha vært bedre.
23.Tae1 Df6 24.De2 Tf8
25.Ld3 Tf7 26.Dg4! Truer
enkelt Te1—e6 og tvinger
derfor Grønn til det
grimme... 26...h5 27.Df3 c6
28.Te8 Dh4 29.Kh2 Df6?! Taper
raskt men det var uansett vanske-
lig å finne trekk for Svart.

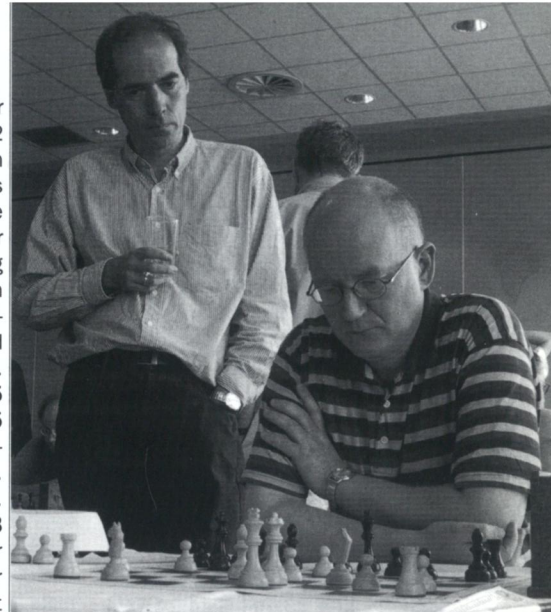

30.b4! Txc3 31.Dxh5+ Lh6
32.Lxg6+! Dxc6 33.Th8+ Kxh8
34.Dxg6 Lxf4+ Mogstad vinner uan-
sett en offiser etter 34...Th7
35.Df6+. 35.Txf4 1—0

I runden etterpå vant Ola Mogstad for
øvrig over Randabergs Arild Lauvsnes,
2186!

3. runde: Nedtur for OSS

Bortsett fra selve gullkampen søndag var
dette NMs dramatiske høydepunkt tredje
runde. Etter nederlaget mot Porsgrunn
møttes forhåndsfavorittene Bergens og
OSS i en match som bare et lag kunne gå
videre til mesterskapsgruppen fra.
Uansett antallet av NM-pokaler som stod
hjemme i klubbens premieskap måtte det
andre laget ta til takke med en plass i
plasseringsgruppen. OSS ville gå videre

OSSs Ole Christian Moen (stående) og
Sverre Heim (sittende) måtte denne
gang ta til takke med en plass i
undergruppen.

ved 3-3 og skjebnen ville at avgjørelsen
falt i partiet mellom Roy Fyllingen og
Leif Erlend Johannessen.

Ved stillingen 2,5-2,5 hadde Leif Erlend
rimelige remissjanser i sluttspillet
med to bønder for en offiser. Dessverre for
Leif Erlend fikk han aldri spillet sitt til å
flyte i Langesund, og etter en uøyaktig-
het vant Fyllingen lett.

Det sier seg selv at den dagen nådde
stemningen hos den før så dominerende
storklubb nullpunktet. Med mulig unn-
takelse av hos unge Andreas A. G. Moen,
som i vanlig slagferdige stil bombarderte
samtlige sine motstandere i senk, inklu-
siv Bergens Stein A. Aarland, og ble beste
førstereserve med perfekte 4 poeng av 4.

**Andreas A. G. Moen, OSS
Stein Aarland, Bergens**
Dronningegambit D31

Kommentarer: Torstein Bae

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Da4+
Sc6 5.Sf3 dxc4 6.e4! Ld7 7.Dc2
b5 8.Le2 Sge7 9.0—0 Lxc3 10.Dxc3
0—0 11.Td1 Sc8? Tårnet på a8 er
nå ugardert, og det utnytter hvit
straks. 12.a4! bxa4 13.Lxc4 Sb6
14.Ld3 De7 15.Lf4! Svar har pro-
blemer i c-linjen. 15...Tac8 16.La6